

FEJLESZTŐ-INNOVÁTORI MESTERPROGRAM ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI MEGVALÓSÍTÁSA A KAPOSVÁRI PETŐFI SÁNDOR KÖZPONTI ÓVODÁBAN

Berkes Andrea óvodapedagógus, fejlesztő- innovátor mesterpedagógus,
Kaposvári Petőfi Sándor Központi Óvoda 7400 Kaposvár Petőfi utca 20.

1985 óta dolgozom a kaposvári Petőfi Sándor Központi Óvodában. 1990-ben szereztem felsőfokú óvónői képesítést a kaposvári Tanítóképző Főiskola óvodapedagógus képző karán. Mindvégig aktívan vettem részt a szakmai változások, innovációk, elméleti és gyakorlati megvalósításában. Számtalan tanfolyamon, akkreditált továbbképzésen, konferenciákon vettem részt, tudásom sok ismerettel bővült, és a megismertek közül a programunkkal koherens módszereket szívesen ki is próbáltam gyakorlati munkámban. Hivatásom során először a Sindelar-program foglalkoztatott leginkább. (tanulási zavart okozó részképesség gyengeségek felismerése és terápiája)

A mozgásfejlesztés területe folyamatosan motivált, így erre a koncepcióra fókuszáltam érdeklődésemet. 1998-ban részt vettem a Gerincgyógyászati Nemzeti Központ Prevenációs Programjában, ami elindított a mozgásfejlesztés prevenációs és korrekciós feladatainak megoldása útján.

2000-ben, sikeres pályázatot követően intézményünk megkezdte a Minőségirányítási rendszer kidolgozását. A Támogató Csoportnak végig a program alatt, oszlopos tagja voltam. 1999-ben Szekszárdon, az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskolán indított, négy féléves gyógytestnevelői szakirányú továbbképzésre jelentkeztem. Mivel ez a lehetőség csak szakirányú képzést nyújtott, 2002-ben lehetőségem adódott hogy a szakvizsgát is megszerezsem ezen a területen. A gyógytestnevelést 2011-ig, nyolc éven keresztül, sikeresen végeztem az intézményben. Számos gyakorlati bemutatót vállaltam és tartottam gyógytestnevelés témában szakmai napokon, külső bemutatókon egyaránt.

2006-ban szintén a mozgásfejlesztés témán belül megismerkedtem a Magyar Mozgáskotta Módszerrel. Elkötelezett híve lettem. Megfogott a szerteágazó, mozgásba integrálható eredménye, mely az óvodás korú gyermekek tevékenységébe szervesen beépíthető.

Jó gyakorlat felelősként több előadáson, (városi, regionális és országos) konferencián,

bemutatón vettem részt, mint előadó.

2010-ben a Somogy Megyei Rendőr Főkapitányság szervezésében jelentkeztem az Ovi-zsaru bűnmegelőzési prevenciós program továbbképzésére, felkészítő tanfolyamára. Az Ovi-zsaru program országos szinten megszűnt 2013-ban, de a program utódjaként egy új, „Villogó” nevű projekt bevezetését szorgalmaztam.

2012-ben szemléletem alakulásában keresve az újabb innovációs lehetőségeket, nagy érdeklődéssel fordultam a tehetséggondozás terület irányába. Kiemelt feladatnak tekintetem az egyéni, differenciált fejlesztés keretében a tehetséges gyermekek erősségeinek támogatását, az erre való pozitív odafigyelést. Hat éven keresztül egy kolleganőmmel havi váltásban, heti egy alkalommal mozgásfejlesztő tehetségműhelyt vezettem, Pöttöm-torna néven.

A Somogy Megyei Tehetségsegítő Tanács munkájában részt vállalom, a konferenciákon, fórumokon jelen vagyok. Felkérésükre előadást tartottam a „Bölcsesség Napja” szakmai konferencián, Mozgáskotta témában.

Tagja vagyok a Mesterek és Kutatók Fórumának, részt vettem szakmai konferencián és előadásokon. **A közeljövőben óvodai szekció keretében fogom bemutatni az érdeklődőknek a mesterprogramomat.**

Tehetség koordinátorként a tehetséggondozással kapcsolatos szakmai együttműködések kialakításában, a dokumentumok kezelésében, rendszerezésében és az adatok összesítésében tevékenykedem. A kiváló akkreditált tehetségpont cím elnyerésében a feladatokban tevőlegesen részt vettem, vezető szerepet töltöttem be. 2024. februárjában ismét elnyertük a Kiválóan Akkreditált Tehetségpont címet. A budapesti díjátadó ünnepségen mindkét alkalommal képviseltem intézményünket.

Vezetői feladatokat is ellátok az intézményben. Az értékelő-fejlesztő team vezetőjeként számtalan, belső használatra készített segédanyag, gyűjtemény elkészítését koordináltam.

Tagja vagyok az Egészségnevelő Munkaközösségnek.

Az Oktatási Hivatal Bázisintézményi feladatainak minőségi ellátásában is aktívan részt vállaltam. Az általam vállalt referencia terület gyakorlati és elméleti tudásmegosztása volt a célom. Az egyénileg és életkorilag tartandó differenciált személyiségfejlesztést mutattam be a mozgás eszközzel kötött testnevelés foglalkozáson belül, valamint több alkalommal Mozgáskotta foglalkozásokat is tartottam.

A nevelőtestületől, kolleganőimtől két alkalommal is megkaptam a „Petovi-díjat”, a nevelési év legsikeresebb óvodapedagógusa címet.

2014-ben Polgármesteri dicséretben részesültem a gyermekek nevelése, oktatása érdekében végzett kiemelkedő színvonalú, eredményes pedagógiai munkáért.

2023-ban kimagasló szakmai tevékenységem elismerésül miniszteri elismerő oklevelet vehettem át.

A Nemzeti Pedagógus Kar küldötteként képviselem az óvodapedagógusok szakmai érdekeit, a fórumokon, megbeszéléseken hozzájárulok a témák határozati javaslatainak megoldásához. Az óvoda koordinátoraként sikerült megnyerni a „BIZTONSÁGOS ÓVODA 2016” igazoló plakettet és oklevelet.

2018 júniusban jelent meg az Óvónők Kincsestára módszertani kézikönyvben publikációm a Mozgáskotta módszer óvodánkban történő alkalmazásáról. 2019-ben egy másik kiadvány közlése is megjelent, aminek témája a Villogó program ismertetése, gyakorlati alkalmazása volt.

A 2018/2019-es nevelési évtől heti egy alkalommal korrekciós lábtorna vezetését végzem egy kolleganőmmel, lábdeformitással rendelkező gyermekek számára.

Munkám során több alkalommal is vállaltam óvodapedagógus hallgatók képzését, záró vizsgára való felkészítést és lebonyolítást, illetve nyári gyakorlaton részt vevő hallgatók is részt vettek csoportomban.

2019.02.28.-án vettem részt a mesterpedagógusi minősítő eljárásban. Fejlesztő- innovátori mesterpedagógusi tevékenységem a gyermekek fejlődésének, fejlesztésének támogatására irányult, új módszerek és eszközök kifejlesztésével és alkalmazásával. Saját intézményi környezetben mértem fel és azonosítottam azokat a területeket, ahol szükséges és időszerű az innovatív tevékenység elindítása, működtetése. Dokumentum elemzések , mérések segítségével feltártam a célzott területek körét. Intézményem fejlesztése és a gyermekek fejlődése érdekében önállóan kezdeményeztem, adatokra, tényekre alapozottan terveztem és bonyolítottam le a megújító folyamatokat.

A tevékenységhez kapcsolódó feladataim és céljaim a következők voltak:

- Fejlesztő program működtetése, mindennapi tevékenységbe való beépítése
- Egyéni és életkori sajátosságokhoz igazodó megsegítés folyamatának kidolgozása
- Innovatív fejlesztő program (testséma, lateralizáció) , módszerek, eszközök, „jó gyakorlat” életkorok szerinti kidolgozása.
- Innovatív könnyen kezelhető mérési és dokumentációs rendszer létrehozása , (dokumentumok, mérőanyagok, fejlesztő eszközök és játékok) melyek támogatják az aktuális fejlettségi szint és a fejlődés javulásának meghatározását

- Az intézményen belüli kommunikáció, együttműködés, a szervezet fejlesztését elősegítő innovatív megoldások tervezése, kivitelezése, tudásmegosztás, mentorálás, tanácsadói tevékenység, szakmai konzultáció
- Megfigyelésre, mérésre, kutatásra, vizsgálatra épített, tényekre alapozott egyéni és életkori sajátosságokhoz igazodó fejlesztő tevékenység megtervezése, megsegítés folyamatának működtetése, bevezetése
- Saját pedagógiai innováció, fejlesztés disszeminálása, publikálása szakmai lapokban, előadásokon, fórumokon, konferenciákon való részvétel, a fejlesztést bemutató saját innovatív gyakorlat bemutatása, prezentálása
- Az óvodapedagógusokkal, gyermekekkel, szülőkkel való kommunikáció, konstruktív együttműködés eredményes formáinak működtetése
- Az innovációt bemutató foglalkozásról készített videofelvételek, foglalkozások vázlatjai, a fejlesztéshez kapcsolódó teljeskörű dokumentációs anyag, produktumok nyilvánossá tétele, szakmai körökben való ismertetése
- Az innovációban érintettek visszajelzéseinek, értékeléseinek, reflexióinak megismerése, elemzése

Kitűzött céljaimat, feladataimat elértem, a tudásmegosztó tevékenységet helyezem előtérbe, valamint a csoportok, óvodapedagógusok felkészítését a program bevezetésére. Állandó kooperáció, megerősítés, információk megosztása, mentorálás a kiemelt teendő, hiszen a 2025/2026-os nevelési évben minden csoportban bevezetésre kerül a mesterprogram. Az első ciklus, az 5 éves program decemberben lejár, és már túl vagyok a mesterprogram pályázat megújító minősítésén, mely 100%-os eredménnyel zárult.

A MÓD-SZER-TÁR Oktatásszervező és Tanácsadó Bt. megjelentette honlapján a mesterprogramomat, az ingyenesen letölthető webáruházban. Mesterprogramomat ismertettem az általuk szervezett Óvodavezetők online szakmai műhely keretében is.

MESTERPEDAGÓGUSI FŐPROFIL:

Fejlesztő-innovátor profilú mesterpedagógusként tevékenységem fókuszában olyan újszerű, innovatív produktumok létrehozását terveztem, ahol a megvalósítás során mind a gyermekek, mind intézményem nevelőtestülete, fejlesztő hatású eszköztárral gazdagodhat. A mesterprogramomban célom volt olyan tartalmak létrehozása, melyek alkalmazásával a gyermekek fejlődésének megsegítése, felzárkóztatása hatékonyabbá tehető. Kiemelt feladatombnak tekintetem, hogy az általam vezetett foglalkozásokon a gyermekek életkoruknak, képességeiknek megfelelő opcionális fejlesztést kapjanak a felzárkóztatás, megerősítés keretében. Elengedhetetlennek tartottam hogy az intézményem óvodapedagógusaival, óvoda dolgozóival és minden partnerrel, összehangolt cél és feladatrendszer segítségével a gyermekek fejlesztését segítsen, tovább növeljem a Kaposvári Petőfi Sándor Központi Óvoda jó szakmai hírnevét.

MESTERPROGRAM FOLYAMATÁNAK TERVEZÉSE:

ÉLETKOR SZERINTI TERVEZÉS

3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-7 évesek
Testséma, test- testrész ismerete, saját test megtapasztalása, testkép, testfogalom.	Testséma, testkép, testfogalom, testhatárok érzékelése, test elhelyezkedése az őt körülvevő térben, térben való helyes mozgás.	Lateralitás. Térbeli- síkbeli tájékozódás.

Mesterprogramom gyakorlati alkalmazása az eltelt öt év során az intézményemben kiválóan hasznosult, hozzájárult szubjektív céljaim, cselekvéseim megújításához, fejlődéséhez. A kivitelezési folyamatban mindvégig törekedtem arra, hogy az intézményi szervezetfejlesztés, a professzionális szakmaiság erősödjön és támogatásom által, a tudásmegosztás, a team munkában való kooperatív együttműködés a kitűzött célok elérése érdekében megvalósuljon. Kiemelt teendőnek tartottam azt, hogy az innováció működtetése az intézményfejlesztés keretében beépüljön a mindennapi tevékenységbe, ezzel segítve a kitűzött célok elérését. A mesterprogram elemei az intézmény pedagógiai tevékenységét jelentős mértékben fejlesztették, szakmai téren eddig még meg nem valósított tevékenységi formával gazdagították, hozzájárultak az intézményben zajló pedagógiai munka fejlesztéséhez.

2020. januártól 2023. augusztusig, saját csoportomban a gyakorlatban alkalmaztam a programot, mindhárom korosztály részére.

2023. októbertől, az intézmény három csoportjában kísérleti jelleggel, gyakorlati megvalósítással szerveződött a mesterpedagógusi innovációs fejlesztő program a 3-4 éves gyermekeknél, testséma témakörben.

Az óvodapedagógusok a fejlesztő foglalkozásokat a délelőtti és délutáni játékidőben, mikrocsoportos munkaformában valósították meg, általában heti 1 alkalommal, 1 kiválasztott gyermekkel. Kisebb nehézséget okozott a gyermekek gyakori hiányzása, a foglalkozások bepótlása, valamint az óvoda sokrétű tevékenysége mellett a rendszeres foglalkozások alkalmainak megtalálása. Minden esetben a hiányzások a későbbiekben pótlásra kerültek. A megfelelő hely és elegendő tér biztosításával úgy alakították a foglalkozások menetét, hogy nem zavarta a fejlesztés a többi játszócsoportot. A szükséges eszközök előkészítése már reggel, illetve pihenési idő alatt megtörtént. A hívódal éneklése, a szívecske kitűzése a mellkas bal oldalára, a csuklópánt bal oldali kézre helyezése mind segítette az elmélyítést, a pontos rögzítést.

Vezetőm maximális támogatja mesterpedagógusi tevékenységemet, a felzárkóztató tevékenységhez a mozgáskotta készlet alkalmazása nagyban segíti a fejlesztő munkát. A foglalkozásokon gyakran felhasználták a kolleganők a mozgáskotta eszközkészlet elemeit, valamint laminált, papír alapú kisebb- nagyobb mozgáskotta formáit a síkbeli és térbeli helyzetek- viszonyok, valamint az irányok gyakorlásához. A különböző mozgásfejlesztő eszközök, a munka és feladatlapok, illetve számtalan kiegészítő eszköz a „Kincses dobozból”, mind segítették a tevékenységek végrehajtását, a gyakorlást, a fejlesztést. A nagy mennyiségű eszköz számos variációs lehetőséget biztosított a változatos tevékenységhez.

A csoportokban a betervezett 30 foglalkozásból 30 valósult meg. A foglalkozások fokozatos felépítése segítette a célirányos fejlesztést. A végig játékos gyakorlatok, feladatok által észrevétlen fejlődött a gyermekek testsémája, testrész ismerete. A programban a választott gyermekek mellett voltak állandóan és időszakosan bekapcsolódó gyermekek is.

A célzott feladatokhoz és gyakorlatokhoz igazodó megfelelő hely kiválasztása, az eszközök számossága, variálhatósága, választási lehetőségek felkínálása mind segítették a fejlesztő program eredményes működtetését. Az eszközök, foglalkozáshoz illeszkedő alakításával változatos és a gyermekek számára vonzó milliőt sikerült kialakítani.

A folyamatos visszajelzések a program kipróbálásában résztvevő kolleganők,gyermekek és szülők részéről megerősítettek abban, hogy a mesterprogram célkitűzései hasznosíthatók, potenciálisak voltak. A foglalkozások során állandó, részletes és folyamatos volt a dokumentálás, a részfeladatok teljesülésének értékelése (havonta értékelés a fejlesztési folyamatról), a gyermekek elégedettségének mérése, a személyre szabott feladatadás, a további feladatok célnak való kijelölése, az ellenőrzés és értékelés.

A feladatok, eszközök változatos alkalmazásával a kitűzött célok elérése megvalósult.

A részletesen kidolgozott dokumentációs rendszer, a mérőanyag, a számtalan feladat és gyakorlatgyűjtemény, mozgásfejlesztő eszköztár nagymértékben segítette a célzott fejlesztést.